

Eksamen i ECON 1210 14.01.2004 – utsatt prøve

Oppgave 1 (vekt 2/3)

- (a) Forklar hva som menes med kollektive goder, og gi noen eksempler.
- (b) Hva er betingelsen for samfunnsøkonomisk optimal produksjon av kollektive goder, og på hvilken måte skiller denne seg fra optimumsbetingelsen for produksjon av private goder?
- (c) Forklar kort hvorfor produksjonen av kollektive goder som regel blir for liten i private uregulerte markeder.
- (d) La x være antall fyrtårn langs norskekysten, og anta at etterspørselen etter fyrtårn kommer fra to grupper, eiere av fritidsbåter og eiere av yrkesfartøyer. Anta at den marginale betalingsvilligheten til de to gruppene kan uttrykkes ved etterspørselskurvene

$$p_1 = 800 - 2x \quad (\text{yrkesfartøyer})$$

$$p_2 = 400 - x \quad (\text{fritidsbåter})$$

Vi antar videre at grensekostnaden ved å bygge et nytt fyrtårn er konstant lik 300, dvs. $MC = 300$.

- (i) Finn det samfunnsøkonomisk optimale antallet fyrtårn, og illustrer løsningen grafisk.
- (ii) Det viser seg at det faktiske antallet fyrtårn langs norskekysten er $x = 200$, som er lavere enn det samfunnsøkonomisk optimale. Illustrer grafisk og regn ut effektivitetstapet ved at tilpasningen ikke er samfunnsøkonomisk optimal.
- (iii) Myndighetene pålegger eierne av yrkesfartøyer å installere et nytt satellittbasert navigasjonssystem som reduserer behovet denne gruppen har for fyrtårntjenester. Gruppens marginale betalingsvillighet endrer seg derfor til $\tilde{p}_1 = 200 - \frac{1}{2}x$. Analyser hvordan dette påvirker den samfunnsøkonomisk optimale løsningen.

Oppgave 2 (vekt 1/3)

Anta at markedet for elektrisitet fungerer som et fri konkurranse marked. Drøft følgende påstander:

- (i) ”En økning i elektrisitetsavgiften vil i sin helhet betales av forbrukerne”.

- (ii) ”En økning i elektrisitetsavgiften er sosialt urettferdig fordi den rammer de fattigste i samfunnet hardest”.